

فصلنامه علمی و پژوهشی «تحقیقات مالی»

سال اول - شماره ۲ - بهار ۱۳۷۳

ص ص ۱۱۸ - ۱۱۱

فرهنگ واژگان مالی

دکتر حسین عبده تبریزی^۱
پرویز صداقت^۲

adjusted debit balance (ADB)

مانده بدهکار تعدیل شده

فرمول تعیین وضعیت مانده حساب خریدار اعتباری اوراق بهادار. این مانده از کسر مانده حساب متفرقه خاص (SMA) و سود و زیانهای عمل نشده مربوط به اوراق بهادار معامله شده به طور نسبه از حساب بنگاه کارگزار - معامله گر محاسبه می شود. بدین ترتیب تعیین می شود که آیا برداشت از اوراق بهادار یا برداشت نقدی ممکن است یا نه.

adjusted gross income (AGI)

درآمد تعدیل شده ناخالص

درآمد مشمول مالیات فرد پس از کسر عوارض عمومی. در امریکا، این اصطلاح را برای درآمد مشمول مالیات اشخاص پس از کسر کسورات مربوط به دولت فدرال بکار می برند.

۱ - عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع)

۲ - کارشناس و محقق در مسائل مالی

اوراق قرضه تعدیل

adjustment bond

در صورتی که شرکتی با ورشکستگی مواجه شود، پس از اخذ مجوز از دارندگان فعلی اوراق قرضه، می‌تواند به انتشار اوراق قرضه تعدیل بپردازد، این اوراق جانشین اوراق قرضه موجود می‌شود. به اوراق قرضه تعدیل تنها زمانی بهره تعلق می‌گیرد که درآمدی تحقق یافته باشد.

تعدیلات

adjustments

تغییر خودبخود بهای سهام و حق معامله (option) برای سهامی که بعد از مجمع عمومی شرکت و بدون حق دریافت امتیازات مصوب مجمع معامله می‌شوند (exdividend) به دلیل تجزیه سهام (stock split) و یا پرداخت سود سهام.

گواهی مالکیت سهم شرکت خارجی

ADR: American Depository Receipt

ترقی

advance

افزایش ارزش را گویند.

ترقی - تنزل

advance-decline (A-D)

نسبت تعداد سهامی که از ارزش آنها کاسته می‌شود به تعداد سهامی که بر ارزش آنها افزوده می‌شود. این نسبت نشان دهنده روند عمومی بازار است.

خط ترقی - تنزل

advance-decline line

نوعی تحلیل فنی (ر. ک. technical analysis) سهام در شرف ترقی یا تنزل؛ با این تحلیل قدرت بازار پیش‌بینی می‌شود. (مترادف است با breadth of market theory)

استرداد پیش از موعد

advance refunding

مبادله اوراق قرضه در شرف سررسید با اوراق بهاداری که سررسید دیرتر دارد.

- advisement** اعلام نظر
توصیه‌ای که معمولاً پس از بررسی امکانات سرمایه‌گذاری در تأمین نیازهای سرمایه‌گذار انجام می‌شود.
- affiliated person** شخص وابسته
اشخاصی که در موقعیت اعمال نفوذ بر عملکرد شرکت‌اند، از جمله کارمندان، مدیران و وابستگان آنان. البته، اشخاص وابسته محدود به این گروه‌ها نمی‌شوند.
- afloats** در دریا، در کشتی
کالاهای بار شده در کشتی که به مقصد نرسیده‌اند.
- aftermarket** بازار بعدی
بازارها و بورس‌هایی که در آنها همه نوع اوراق بهاداری که جدید نیستند و شامل انتشار اول نمی‌شوند، مبادله می‌شود. (مترادف با بازار ثانویه یا secondary market)
- aftertax basis** پایهٔ پس از کسر مالیات
مقایسهٔ ثمر (yield) اسناد قرضهٔ شرکتهای سهامی با ثمر اسناد قرضهٔ شهرداری پس از در نظر گرفتن مالیات.
- aftertax real rate of return** نرخ بازده واقعی بعد از مالیات
نرخ بازدهٔ اوراق بهادار پس از در نظر گرفتن بدهی مالیاتی و نرخ تورم.
- against the box** در مقابل سهام وثیقه
فروش سهام به شکل تحویل از موجودی کارگزار - معامله گر (ر. ک. short sale) در حالی که فروشنده خود موجودی دارد، اما مایل نیست با واگذاری آنها کنترل سهام را از دست

بدهد. لذا سهام را از کارگزار قرض می‌گیرد و می‌فروشد و متعهد می‌شود که بعداً سهام را پس دهد.

agency نمایندگی

ارتباط بین موکل و نماینده‌ای که در معامله با اشخاص ثالث موکل را نمایندگی می‌کند.

agency basis پایه نمایندگی

اوراق بهاداری که از طریق معاملات معمول کارگزاری به فروش رفته، اما تسویه آن از طریق بازار ملی معاملات صورت می‌گیرد.

agency issues اوراق نمایندگی

اوراق بدهی (اسناد قرضه) منتشر شده توسط نمایندگیهای مجاز دولت فدرال. این اوراق توسط خود نمایندگی ظهنویسی می‌شود، و از ضمانت و تعهد کامل دولت برخوردار نیست.

agent نماینده، عامل

شخصی که از طرف شخص دیگر (موکل) مجاز شده است که از طرف وی در معاملات با اشخاص ثالث وارد شود.

aggregate exercise price کل قیمت اعمال حق معامله

کل ارزش حق معامله (option) در زمان اعمال حق که از ضرب تعداد اوراق در قیمت اعمال حق بدست می‌آید. برای مثال، حق معامله ۱۰۰ برگ سهام به قیمت اعمال حق ۵۰ دلار، برابر است با ۱۰۰×۵۰ یا ۵۰۰۰ دلار.

aggregate supply عرضه کل

مقدار کل کالاها و خدمات موجود برای خرید طی یک دوره مشخص زمانی که «بازده کل» نیز نامیده می‌شود.

- aggressive policy** سیاست تهاجمی
 سرمایه‌گذاری جهت دستیابی به حداکثر بازده روی بدنهٔ اوراق بهادار از طریق زمانبندی خریدها و فروشها با حرکات مورد انتظار بازار.
- AGI: adjusted gross income** درآمد تعدیل شدهٔ ناخالص
- air pocket stocks** سهام سقط
 سهامی که قیمت آن به سبب اخبار ناگوار همچون افت عایدات شرکت، به شدت سقوط می‌کند.
- alien corporation** شرکت بیگانه
 شرکتی که در خارج از قلمروی مرزهای ملی‌اش به فعالیت می‌پردازد. به «شرکت خارجی» نیز مصطلح است.
- allied member** عضو وابسته
 شریک یا سهامدار دارای حق رأی در یک شرکت عضو بورس که شخصاً عضو آن بازار نیست، و بنابر این نمی‌تواند در تالار بورس به معامله بپردازد.
- alligator spread** سهم تمساح
 ترکیبی از حق معامله خرید و حق معامله فروش (put and call option) که در آن حتی اگر روند حرکت بازار به گونه‌ای باشد که انتظار می‌رود، حق الزحمهٔ کارگزار آن قدر زیاد می‌شود که سود مشتری را می‌خورد.
- all-or-none offering** عرضه همه یا هیچ
 عرضهٔ اوراق بهادار به گونه‌ای که مؤسسه کارگزاری (بانک سرمایه‌گذاری) موافقت می‌کند حداکثر تلاش خود را جهت فروش اوراق بهادار بکار بندد، اما اگر قادر به فروش بخشی از

سهام نباشد، آنگاه کل فروش باطل می‌شود.

سفارش همه یا هیچ
all-or-none order (AON)

سفارشی که در آن کارگزار تالار حق دارد فقط سفارش را زمانی اعمال کند که مربوط به همه اوراق بهادار باشد. و در غیر این صورت، سفارش اصلاً اعمال نمی‌شود.

تخصیص سهام
allotment

تعداد ورقه سهمی که به پذیرهنویسان مختلف سهام جدید برای توزیع واگذار می‌شود.

نظام استهلاک بدیل
alternative depreciation system

این امکانی است که در قانون مالیاتهای ایالات متحده آمریکا در مورد نحوه محاسبه استهلاک پیش‌بینی شده است. مؤدی مالیاتی می‌تواند از استهلاک به روش خط مستقیم ۱۲ ساله در مورد داراییهای شخصی (منقول) و ۴۰ ساله در مورد داراییهای واقعی (غیر منقول) استفاده کند، مشروط بر آنکه استهلاک غیر منقول مربوط به دارایی باشد که:

الف) عمدتاً در خارج از آمریکا مورد استفاده قرار می‌گیرد،

ب) به واحد معاف از مالیات یا شخص خارجی اجاره داده می‌شود،

پ) از طریق اوراق قرضه معاف از مالیات تأمین مالی می‌شود، و

ت) از کشور دارای موانع تجاری وارد می‌شود.

بدیل حداقل مالیات
alternative minimum tax (AMT)

نوعی ساختار مالیاتی دولتی که در آن تمامی مالیات دهندگان ثروتمند، باید دست کم مقداری مالیات بر درآمد بپردازند.

سفارش بدیل
alternative order

دو سفارش همزمان به یک کارگزار اوراق بهادار توسط مشتری واحد برای خرید یا فروش

نه هر دو) اوراق بهادار خاصی مشروط به اینکه در صورت اجرای یک سفارش، سفارش دیگر لغو می‌شود.

American Depository Receipt (ADR)

گواهی مالکیت سهم شرکت خارجی

سند قابل معامله در بازار به شکل گواهی مالکیت سهام در یک شرکت خارجی که مانند سایر سهام شرکت‌های امریکایی، در بازارهای اوراق بهادار امریکا معامله می‌شود.

American Stock Exchange (AMEX)

بورس اوراق بهادار امریکا

اعضای این سازمان بیشتر واحدهایی هستند که حائز شرایط لازم برای عضویت در بورس اوراق بهادار نیویورک نیستند. سهام بسیاری از شرکت‌های کوچک و متوسط، همچنین سهام شرکت‌های نفت و گاز و نیز بخش اعظم سهام خارجی در AMEX مبادله می‌شود. این بورس به «حاشیه خیابان» (Curb) نیز معروف است، زیرا که معاملات اولیه آن در پیاده‌روهای خیابان منهتن (Manhattan) انجام شده است.

AMEX: American Stock Exchange

بورس اوراق بهادار امریکا

ر. ک. به مدخل قبل.

amortization

استهلاک

کاهش ارزش قیمت تمام شده یک دارایی با عمر محدود در نظام حسابداری از طریق کسر هزینه از درآمد دوره.
(همچنین رجوع کنید به مدخلهای depreciation, accounting, depletion)

AMPS (Auction Market Preferred Stock)

سهام ممتاز بازار حراج

AMPS سر وازه‌ای برای سهام ممتاز بازار حراج است. ر. ک. مدخل بازار حراج.

AMR: alternative minimum tax

بدیل حداقل مالیات

ر. ک. به مدخل مربوط.

analyst

تحلیلگر

شخصی که به پژوهش در اوراق بهادار، روندها، شرکتها یا سایر زمینه‌های مرتبط با نیازهای جامعه مالی و اقتصادی می‌پردازد.

and interest

به اضافه بهره

اصطلاح مورد استفاده در خرید اوراق قرضه، بدین معنی که خریدار اوراق قرضه باید بهره انباشته تا آن تاریخ را به فروشنده بپردازد.

annual high

بالاترین بهای سالانه

بالاترین بهایی که یک سند بهادار در دوازده ماه گذشته معامله شده است.

annual low

کم‌ترین بهای سالانه

کم‌ترین بهایی که یک سند بهادار در دوازده ماه گذشته معامله شده است.

annual meeting

مجمع عمومی عادی سالانه

مجمعی که سالانه یک بار توسط شرکتهای سهامی برگزار می‌شود. در این مجمع، سهامداران، خواه شخصاً و خواه توسط فردی به وکالت از آنان، برای رأی‌گیری حضور بهم می‌رسانند. رأی‌گیری برای انتخاب مدیران شرکت و تصویب صورتهای مالی صورت می‌گیرد و مجمع به بررسی عملکرد گذشته و چشم‌اندازهای آینده می‌نشیند.